

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอน กลุ่มโรงเรียนโป่งนก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัยภูมิเขต 3 ผู้วิจัยสรุปและอภิปรายผลการวิจัยตามลำดับได้ดังนี้

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนในกลุ่มโรงเรียนโป่งนก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัยภูมิเขต 3
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอนระหว่างคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานกับครูในกลุ่มโรงเรียนโป่งนก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัยภูมิเขต 3
3. เพื่อศึกษาแนวทางการมีส่วนร่วมในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอน ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในกลุ่มโรงเรียนโป่งนก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัยภูมิเขต 3

สมมติฐานการวิจัย

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยสามารถตั้งสมมติฐานไว้ดังนี้ คือ ความคิดเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานกับครูเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอน ในกลุ่มโรงเรียนโป่งนก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัยภูมิเขต 3 แตกต่างกัน

ขอบเขตของการวิจัย

ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของการวิจัยไว้ดังนี้

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจำนวน 93 คน และคณะครูจำนวน 114 คน ของกลุ่มโรงเรียนโป่งนก จำนวน 9 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนบ้านโป่งนกพิทยา โรงเรียนบ้านโป่งนกพิทยา (สาขามัธยมศึกษา) โรงเรียนบ้านคลองผักหวาน โรงเรียนบ้านคลองผักหวาน โรงเรียนบ้านโป่งนกพิทยา โรงเรียนบ้านไทรงาม โรงเรียนบ้านค้อทอง โรงเรียนบ้านสะพานยาว โรงเรียนบ้านสะพานหิน และโรงเรียนบ้านบึงเวียนวิทยา

ในเขตตำบลโป่งนก อำเภอเทพสถิต จังหวัดชัยภูมิ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัยภูมิ เขต 3 ประจำปีการศึกษา 2550

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน คณะครู กลุ่มโรงเรียนโป่งนก อำเภอเทพสถิต จังหวัดชัยภูมิ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัยภูมิเขต 3 ประจำปีการศึกษา 2550 จำนวนรวม 150 คน โดยการเปิดตาราง ยามาเน่ (Yamane) แล้ว มีวิธีการสุ่มตัวอย่างโดยนำประชากรทั้งสองกลุ่มซึ่งประกอบด้วย คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และคณะครูมาทำการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (stratified random sampling) ให้เหลือกลุ่มตัวอย่างจำนวน 150 คน ได้แก่คณะกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐานจำนวน 67 คน และคณะครู จำนวน 83 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ แบบสอบถามการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอน เป็นแบบวัดที่สร้างขึ้นซึ่งเป็น แบบสอบถามประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 36 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่น 0.86 ซึ่งมีความ เชื่อมั่นในระดับมาก

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. การรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถาม ดำเนินการโดย

1.1 ขออนุญาตจากผู้อำนวยการโรงเรียนกลุ่มโรงเรียนโป่งนก สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาชัยภูมิเขต 3 จังหวัดชัยภูมิ เพื่อขอความร่วมมือจากผู้บริหารและคณะครูในการตอบ แบบสอบถาม

1.2 นำแบบสอบถามไปเก็บข้อมูลจาก (try out) โดยเก็บข้อมูลจากผู้บริหารและ คณะครูและคณะกรรมการสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนดักศิลา พร้อมทั้งขอความร่วมมือในการ ส่งคืนแบบสอบถาม

1.3 นำแบบสอบถามที่เก็บข้อมูลได้มาทำการวิเคราะห์ข้อมูลหาค่าความเชื่อมั่น ของแบบสอบถามก่อนนำไปทำการทดลองกับกลุ่มตัวอย่าง

1.4 นำแบบสอบถามไปเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างด้วยตนเอง

1.5 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้รับคืนจากการเก็บข้อมูลแล้วมาตรวจสอบความ สมบูรณ์ของแบบสอบถาม จากนั้นนำข้อมูลที่ได้ไปทำการวิเคราะห์เพื่อประมวลผล

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์สถานภาพและข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม และผู้ให้ข้อมูลในการสัมภาษณ์ โดยการใช้คำร้อยละ และนำเสนอในรูปของตารางประกอบคำบรรยาย
2. การวิเคราะห์ข้อมูลการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการจัดการศึกษาโดยการใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และนำเสนอในรูปของตารางประกอบคำบรรยาย

สรุปผลการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง การศึกษาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอน : กรณีศึกษากลุ่มโรงเรียนโป่งนก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัยภูมิเขต 3 มีผลการวิจัยโดยสรุปได้ดังนี้

1. บทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนในกลุ่มโรงเรียนโป่งนก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัยภูมิเขต 3 อยู่ในระดับมาก
2. ความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอน ในกลุ่มโรงเรียนโป่งนก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัยภูมิเขต 3 อยู่ในระดับปานกลาง
3. ความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนระหว่างคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานกับครู ในกลุ่มโรงเรียนโป่งนก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัยภูมิเขต 3 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
4. แนวทางการมีส่วนร่วมในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในกลุ่มโรงเรียนโป่งนก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัยภูมิเขต 3 คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและครูเสนอแนะให้มีการอบรมให้ความรู้และสร้างความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาให้มากขึ้น เพื่อให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานได้เข้ามามีส่วนร่วมกับสถานศึกษาตามบทบาทหน้าที่ของตน

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยเรื่อง การศึกษาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอน : กรณีศึกษากลุ่มโรงเรียนโป่งนก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัยภูมิเขต 3 สามารถนำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

1. ผลการวิจัยพบว่า บทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนในกลุ่มโรงเรียนโป่งนก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัยภูมิเขต 3 อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานได้เห็นความสำคัญต่อการจัดการเรียนการสอนของสถานศึกษา ดังนั้น คณะกรรมการสถานศึกษาจึงได้เข้ามามีส่วนร่วมและเป็นส่วนหนึ่งของการจัดการเรียนการสอนของสถานศึกษา เพื่อต้องการให้การดำเนินงานในการจัดการเรียนการสอนของสถานศึกษาสามารถตอบสนองต่อความต้องการของชุมชนและท้องถิ่นได้ ซึ่งสอดคล้องกับ สำเร็จ กล้าหาญ (2549, บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาสภาพการปฏิบัติงานตามบทบาทของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3 จากผลการวิจัยพบว่า สภาพการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโดยรวมอยู่ในระดับมากและเช่นเดียวกับที่ สอนง เครือมาก (2540, หน้า ค - จ) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่องการศึกษาบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกำแพงเพชรและจากการศึกษาผลการวิจัย พบว่า ความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ และการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการโรงเรียนคณะกรรมการโรงเรียนมีความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ และการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานกับโรงเรียนทุกรายการ มีผลการปฏิบัติงานน่าพอใจและคณะกรรมการโรงเรียนมีความพึงพอใจต่อการปฏิบัติหน้าที่ในภาพรวมและทุกรายการอยู่ในระดับมาก

2. ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนในกลุ่มโรงเรียนโป่งนก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัยภูมิเขต 3 อยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งทั้งนี้อาจเป็นเพราะการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานยังไม่มี ความชัดเจนที่เพียงพอ และยังคงพบปัญหาในการดำเนินงานตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานทั้งในด้านเวลา การขาดความรู้และขาดความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของตนเอง ดังที่ สุชิน โภชนรงค์ (2547, บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาเรื่อง บทบาทของประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารงานโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี ซึ่งปัญหาที่พบมากที่สุดมี 3 ประการคือ ปัญหาการขาดความรู้ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ ปัญหารองลงมาคือไม่มีเวลาศึกษาข้อมูลได้ทั้งหมดเพราะข้อมูลมากเกินไป และปัญหาความไม่กล้าแสดงความคิดเห็น ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน นอกจากนี้ สายพิณ เชื้อชูชาติ (2541, หน้า 125 - 127) ทำวิจัยเรื่องสภาพและ

ปัญหาการปฏิบัติงานของคณะกรรมการศึกษาโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่ากรรมการศึกษาต้องประกอบอาชีพงานประจำ ไม่มีเวลา ขาดความรู้ความเข้าใจในขอบเขต บทบาทหน้าที่ และขาดความร่วมมือกับชุมชน ซึ่งสอดคล้องกันที่ เรืองยศ พจนนุสนธิ์ (2541, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการปฏิบัติงานตามบทบาทของคณะกรรมการโรงเรียนประถมศึกษา จังหวัดมหาสารคาม พบว่า การปฏิบัติงานของคณะกรรมการโรงเรียนโดยรวมทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง สำหรับปัญหาการปฏิบัติงาน พบว่า คณะกรรมการโรงเรียนขาดความรู้ความเข้าใจในเรื่องการจัดการศึกษาและขาดความรู้ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของตนเองอันเนื่องมาจากการอบรมพัฒนาดตนเองน้อย มีการกิจการงานมาก พื้นฐานการศึกษาต่ำ และไม่มีเวลาในการมีส่วนร่วม

3. ผลการวิจัยพบว่าความคิดเห็นเกี่ยวกับความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนระหว่างคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานกับครู ในกลุ่มโรงเรียนโป่งนก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัยภูมิเขต 3 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานไม่เข้าใจบทบาทหน้าที่ของตนเองอย่างแท้จริง รวมถึงปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ในการเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอนของสถานศึกษาและสำหรับครูยังไม่พอใจกับผลการปฏิบัติงานและการเข้ามามีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งสามารถสรุปเป็นรายด้านได้ดังนี้

3.1 ในด้านหลักสูตร พบว่า ความคิดเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและคณะครูเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนในด้านหลักสูตรอยู่ในระดับมาก โดยคณะกรรมการมีส่วนร่วมในการสร้างหลักสูตร การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาและการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น ให้มีความสอดคล้องกับความต้องการของชุมชน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสายพิน เชื้อชูชาติ (2541, หน้า 125 – 127) ซึ่งทำการวิจัยเรื่อง สภาพและปัญหาการปฏิบัติงานของคณะกรรมการศึกษาโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่าคณะกรรมการการศึกษาส่วนใหญ่ได้ปฏิบัติหน้าที่ตามระเบียบกรุงเทพมหานคร ให้คำปรึกษาแนะนำในการพัฒนาโรงเรียน นอกจากนั้นบทบาทสำคัญคือ คณะกรรมการสถานศึกษามีหน้าที่พิจารณาหลักสูตรให้มีความเหมาะสมกับท้องถิ่นด้วย นอกจากนี้ ผลการวิจัยนี้ยังมีความสอดคล้องกับงานวิจัยของ อเมนูเทคา (Amenu-Tekaa, 1988, p. 2168) ได้ศึกษาทัศนคติของชาติอินเดียแดงเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการศึกษา ผลการวิจัยพบว่า การจัดการศึกษาของชุมชนที่ประสบความสำเร็จนั้นเนื่องมาจากประชาชนในชุมชนได้มีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรตอบสนองต่อความต้องการของชุมชน และสอดคล้องกับวัฒนธรรมของชุมชน งานวิจัยของอเมนูเทคา เน้นการมีส่วนร่วมจะนำไปสู่ความสำเร็จตามเป้าหมายของการจัดการศึกษา ทั้งนี้ผู้บริหารและครูจะต้องมีบทบาทช่วยส่งเสริมด้วย

3.2 ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน พบว่า คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีความเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในด้านการจัดการเรียนการสอนอยู่ในระดับมาก ส่วนคณะครูมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานอยู่ในระดับปานกลาง กล่าวคือ คณะกรรมการมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมวันสำคัญต่าง ๆ การระดมทรัพยากร ทั้งภายนอกและภายในท้องถิ่น เพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนการสอนของสถานศึกษาและมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ของสถานศึกษาเพื่อเป็นการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนของสถานศึกษาซึ่งสอดคล้องกับคำกล่าวของ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2543, หน้า 27-41) ได้กล่าวถึง บทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานว่า คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีหน้าที่ส่งเสริม สนับสนุนให้สถานศึกษาเข้าไปมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ของชุมชนและท้องถิ่น เพื่อพัฒนาความเป็นอยู่ของชุมชน ส่งเสริมและสนับสนุนให้สถานศึกษาได้สามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามหลักสูตรได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีการส่งเสริมให้มีการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา ตลอดจนเชิญวิทยากรภายนอก และภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อเสริมสร้างการพัฒนาการของนักเรียนทุกวัย รวมทั้งสืบสานจารีตประเพณี ศิลปวัฒนธรรมของท้องถิ่น และของชาติ โดยร่วมกำหนดแนวทางในการระดมทรัพยากรต่าง ๆ ทั้งภายนอกและภายในท้องถิ่น เพื่อนำมาพัฒนาคุณภาพการศึกษาและมีการส่งเสริมการใช้วิทยากรภายนอก และภูมิปัญญาท้องถิ่น เช่น ด้านวิชาชีพในท้องถิ่น มาให้ความรู้กับนักเรียน โดยจัดหาและเข้าไปมีส่วนร่วมเป็นวิทยากรภายนอก

3.3 ด้านสื่อและแหล่งเรียนรู้ พบว่า คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีความเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในด้านสื่อ อยู่ในระดับมาก ส่วนความเห็นของคณะครู มีความเห็นว่า คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีส่วนร่วมในด้านสื่อ อยู่ในระดับปานกลาง กล่าวคือ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีส่วนร่วมในการช่วยเหลือ ปรับปรุง ซ่อมแซม แหล่งการเรียนรู้ มีการส่งเสริมสนับสนุนด้านการจัดบรรยากาศสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา ตลอดจนมีส่วนร่วมในการวางแผน จัดทำแหล่งการเรียนรู้สำหรับสถานศึกษาและมีการส่งเสริมมีการระดมทรัพยากร เพื่อการศึกษาแก่สถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับคำกล่าวของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2543, หน้า 27-41) ได้กล่าวว่า คณะกรรมการมีหน้าที่สนับสนุนสิ่งต่าง ๆ ที่จะป็นสื่อ เครื่องมือ อุปกรณ์การเรียน และสิ่งอำนวยความสะดวกให้กับสถานศึกษา ร่วมกำหนดแนวทางในการระดมทรัพยากรต่าง ๆ ทั้งภายนอกและภายในท้องถิ่นเพื่อนำมาพัฒนาคุณภาพการศึกษา

3.4 ด้านการวัดและประเมินผล พบว่า คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีความเห็นว่า ตนเองมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก ซึ่งต่างจากความเห็นของคณะครูที่มีต่อคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานด้านการวัดและการประเมินผลอยู่ในระดับปานกลาง โดย

มีส่วนร่วมในด้านการมีส่วนร่วมด้านวัดผลประเมินผลงานผู้เรียน การประเมินพฤติกรรมและการวัดผลประเมินผลของสถานศึกษา

4. แนวทางการมีส่วนร่วมในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในกลุ่มโรงเรียนโป่งนก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัยภูมิเขต 3 พบว่า คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและครูได้เสนอแนะให้มีการอบรมให้ความรู้และสร้างความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาให้มากขึ้น ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานต้องการเข้ามามีส่วนร่วมกับสถานศึกษาตามบทบาทหน้าที่ของตนเอง และต้องการปฏิบัติงานให้เกิดประสิทธิภาพมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ลิปิการ์ พุ่มแสง (2542, หน้า 112-113) ทำวิจัยเรื่อง การปฏิบัติงานของคณะกรรมการโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานประถมศึกษาจังหวัด ในเขตการศึกษา 2 พบว่า ในภาพรวมของคณะกรรมการยังตัดสินใจไม่ได้ว่าได้ปฏิบัติงานจริงในทุกหน้าที่ได้มากน้อยเพียงใดและเห็นว่าควรจะต้องปฏิบัติหน้าที่ให้ได้มากในทุกหน้าที่ และคณะกรรมการมีทัศนคติที่ดีต่อหน้าที่ทุกหน้าที่ และนอกจากนี้คณะครูยังมีความคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับแนวทางการมีส่วนร่วมในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานว่าเกิดจากการที่คณะกรรมการสถานศึกษาต้องทำงาน ไม่มีเวลา ขาดความรู้ในบทบาทของตน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุนทร ชอบคำดี (2534, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาบทบาทของคณะกรรมการสถานศึกษากับความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอ่างทอง พบว่าคณะกรรมการสถานศึกษามีปัญหาการประกอบอาชีพส่วนตัว ไม่มีเวลาให้คำปรึกษา แนะนำ เสนอแนะ ประสานงาน แสวงหาความช่วยเหลือ และความร่วมมือระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ชูชาติ พ่วงสมจิตร (2540, หน้า 205 - 207) ทำวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการส่งเสริม และปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อการมีส่วนร่วมของชุมชนกับโรงเรียนระดับประถมศึกษาในเขตปริมณฑล กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยเกี่ยวกับชุมชนในด้านเวลา กล่าวคือ ชุมชนไม่มีเวลาให้กับสถานศึกษาเท่าที่ควร เพราะต้องประกอบอาชีพ นอกจากนี้สุชิน โภชณงค์ (2547, บทคัดย่อ) ยังได้กล่าวถึง ปัญหาที่พบมากและแนวทางการแก้ปัญหา ในการปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่โดยตรงของประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่สำคัญมี 3 ประการคือ ปัญหาการขาดความรู้ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ มีแนวทางแก้ปัญหาคือจัดให้มีการประชุมอบรมสัมมนาให้ความรู้และความเข้าใจ ปัญหารองลงมาคือไม่มีเวลาศึกษาข้อมูลได้ทั้งหมดเพราะข้อมูลมากเกินไป มีแนวทางแก้ไขโดยจัดทำเอกสารสรุปข้อมูลสาระสำคัญ วางแผนและกำหนดปฏิทินการปฏิบัติงานให้ชัดเจน และปัญหาการปฏิบัติหน้าที่ในฐานะประธานการประชุมคือ คณะกรรมการไม่กล้าแสดงความคิดเห็น แนวทางแก้ไขคือจัดกิจกรรมให้คณะกรรมการสถานศึกษาร่วมแสดงความคิดเห็นและกล้าแสดงออก

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลวิจัยไปใช้

1.1 สถานศึกษาคควรชี้แจงบทบาทการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตลอดจนเปิดโอกาสให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีส่วนร่วมกับการสถานศึกษาให้มากขึ้น

1.2 สถานศึกษาคควรให้ชุมชนเข้ามามีบทบาทมากขึ้นในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาและหลักสูตรท้องถิ่น เพื่อให้การจัดทำหลักสูตรมีความสอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่นและชุมชน และสามารถตอบสนองความต้องการของผู้เรียนได้

1.3 สถานศึกษาคควรส่งเสริมให้มีการจัดกิจกรรมทางวิชาการและให้มีการแสดงผลงานนักเรียน เพื่อตอบสนองความพึงพอใจของผู้ปกครองและชุมชน อีกทั้งยังเพื่อเป็นการส่งเสริมกิจกรรมการจัดการเรียนการสอนของสถานศึกษา ตลอดจนเป็นการแสดงศักยภาพในการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน

1.4 สถานศึกษาคควรจัดให้มีการประชุมวางแผนการจัดทำแหล่งเรียนรู้ ร่วมกับคณะกรรมการสถานศึกษาและชุมชน โดยเน้นการระดมทรัพยากรจากทั้งภายในและภายนอกท้องถิ่นมาใช้ในการจัดทำ จัดสร้าง ซ่อมแซม และปรับปรุงแหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษา เพื่อพัฒนากระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียนและเป็นการพัฒนาปรับปรุงคุณภาพในการจัดการเรียนการสอนของสถานศึกษาให้มากยิ่งขึ้น

1.5 สถานศึกษาคควรจัดให้มีการอบรมระเบียบการวัดและประเมินผลของสถานศึกษาให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องได้รับทราบ เพื่อให้ทุกฝ่ายที่มีส่วนเกี่ยวข้องมีความเข้าใจในกระบวนการวัดและประเมินผลของสถานศึกษาที่ถูกต้อง

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนในกลุ่มอื่น ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัยภูมิ เขต 3 เพื่อศึกษาความสอดคล้องและความแตกต่างกันในการดำเนินงานของกลุ่มโรงเรียนและเขตพื้นที่การศึกษาเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และนำผลการวิจัยที่ได้มาพัฒนาให้มีคุณภาพและมาตรฐานในการดำเนินงานเดียวกัน

2. ควรศึกษาปัจจัยการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการจัดการเรียนการสอนของกลุ่มโรงเรียนโป่งนก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัยภูมิเขต 3

3. ควรศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ชุมชน ในการจัดการเรียนการสอนของ กลุ่มโรงเรียนโป่งนก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัยภูมิเขต 3 เพื่อทราบระดับการมีส่วนร่วมและความคิดเห็นของผู้ปกครองและชุมชนในการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียน ซึ่งเป็นกลุ่มคนอีกรุ่นหนึ่งที่มีผลต่อการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนโดยตรง